

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår referanse

2005/360 - 75/2006 / IN
270

Deres referanse

200504549-/MAL

Dato

03.01.2006

Høring - forslag til endringer i opplæringsloven - opplæring i helseinstitusjoner og barneverninstitusjoner

Vi viser til brev fra daværende Utdannings- og forskningsdepartementet av 9. november 2005 vedrørende ovennevnte.

Helse Sør RHF har bedt helseforetakene i regionen om synspunkter på modellene som er skissert i høringsnotatet. Innspillene fra helseforetakene, herunder faggruppen for barne- og ungdomspsykiatri i Helse Sør, er tatt med i Helse Sør RHF's vurdering av de ulike modellene samt vår anbefaling som følger avslutningsvis. I vurderingen av de ulike modellene har vi valgt å fremheve de fordeler og ulemper som etter vårt syn veier tyngst for eller mot de respektive modellene.

Alternativ 1

Fylkeskommunalt ansvar for opplæring i både offentlige og private helseinstitusjoner

Dette alternativet tilsvarer dagens ordning i helseforetakene. Etter hva Helse Sør RHF kjenner har helseforetakene god erfaringer med denne ordningen. At fylkeskommunen får opplæringsansvar også for private helseinstitusjonsplasser finansiert av de regionale foretakene antar vi vil representere en forenkling og derav forbedring for de private helseinstitusjonene.

Alternativ 2

Opplæringsansvaret i barneverninstitusjonene flyttes fra beboerens hjemfylkekommune til fylkeskommunen der institusjonen ligger

Slik Helse Sør RHF forstår de skisserte modellene utfyller alternativene 1 og 2 hverandre. Dette vil skape et ryddigere system enn dagens fragmenterte ordning og blant annet fjerne kompliserte oppgjørsordninger mellom kommuner og fylkeskommuner.

Alternativ 3

Helseforetakene får ansvar for opplæringen både i helseforetakene og private helseinstitusjoner

Etter vår vurdering bør opplæring i institusjoner så langt som mulig gjenspeile skolesituasjonen ellers i samfunnet. Også i institusjoner bør undervisningen derfor ivaretas av fagmiljøer som har

undervisningskompetanse, og dette bør ikke være en oppgave for fagmiljøer som har spesialisthelsetjeneste og barnevern som sin kjernekompetanse.

Alternativ 4

Opplæringsansvaret i barneverninstitusjonene flyttes fra hjemfylkeskommune til staten

I likhet med opplæringstilbudet i helseinstitusjoner bør opplæringstilbudet til beboere i barneverninstitusjoner etter Helse Sør RHF's oppfatning, være en skolebasert tjeneste. Tilsvarende statens ansvar for å sørge for spesialisthelsetjeneste i helseinstitusjoner, dreier barnevern seg om å sørge for hjelp, omsorg og behandling til barn og unge, og ikke opplæring.

Alternativ 5

Videreføring av dagens ordning når det gjelder opplæringsansvaret i private helseinstitusjoner

Helse Sør RHF anser dagens opplæringsordning i private helseinstitusjoner som tungvinn og arbeidskrevende som følge av refusjonsordninger med mange kommuner og fylkeskommuner. Etter vår vurdering vil det derfor være hensiktsmessig med en endring av opplæringssystemet for pasienter i private helseinstitusjoner som finansieres av de regionale helseforetakene.

Alternativ 6

Kommunalt ansvar for grunnskoleopplæringen og fylkekommunalt ansvar for videregående opplæring i alle helseinstitusjoner og barneverninstitusjoner

Helse Sør RHF mener det er tungtveiende ulemper knyttet til denne modellen, herunder at dagens ordning med fritt sykehusvalg kan involvere mange aktører og lett vil bli uoversiktlig og komplisert. Pasienter og beboere i samme avdeling risikerer å få ulike tilbud avhengig av ulike kommunale og fylkeskommunale prioriteringer. I tillegg vil ordningen sannsynligvis medføre et unødig stort byråkrati i forbindelse med refusjonsoppgjør.

Anbefaling fra Helse Sør RHF

Helse Sør RHF's samlede vurdering er at alternativ 1 og alternativ 2 bør legges til grunn for opplæring i helseinstitusjoner og barneverninstitusjoner. Disse modellene innebærer at den fylkeskommune institusjonene er lokalisert i, har opplæringsansvaret, enten det dreier seg om offentlige helseinstitusjoner, private helseinstitusjonsplasser finansiert av de regionale helseforetak eller private og offentlige barnevernsinstitusjoner.

Helse Sør RHF har lagt følgende argumenter til grunn for vårt forslag til løsning:

- Det samme forvaltningsnivå har ansvar for opplæring uavhengig av om institusjonen er offentlig eller privat. Dette bidrar til ryddighet både hva angår administrative og økonomiske rutiner.
- I hovedtrekk tilsvarer denne løsningen dagens ordning som er godt innarbeidet og fremstår som ryddig og enkel.
- Beboere i barnevernsinstitusjoner får tilsvarende tilbud om opplæring som pasienter i helseinstitusjoner og unngår å måtte veksle mellom ulike undervisningstilbud avhengig av hvilken type institusjon de har opphold i.

- Opplæringsansvaret ivaretas av en instans som har fagkompetanse innen undervisning og opplæring. Helse- og barnevernsektorene har spisskompetanse innen spesialisthelsetjeneste og barnevern, og opplæring er ikke en del av disse institusjonenes kjernekompetanse.
- Et enhetlig system vil blant annet sikre kontinuitet og faglig ajourføring av opplæringstilbudet i institusjonene. De fylkeskommunale undervisningsenhetene vil således få bedre forutsetninger for å styrke kompetansen både kvalitativt og kvantitativt, noe som igjen vil forbedre kvaliteten på opplæringstilbudet til pasienter og beboere.

Med vennlig hilsen

Anne Karin Lindahl
Fagdirektør

Ingebjørg Næs
Saksbehandler

Kopi:
Helseforetakene